

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

p. Skabniewicz
[Signature]

LGD.410.001.06.2017
P/17/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2016 r.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Andrzej Kaczyński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/8/2017 z 2 stycznia 2017 r.
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Sztutowie, ul. Gdańska 55, 82-110 Sztutowo (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jakub Farinade, Wójt Gminy Sztutowo

(dowód: akta kontroli str. 1-4)

II. Wprowadzenie

Celem kontroli była ocena wykorzystania w 2016 r. dotacji z budżetu państwa na realizację wybranych zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (dalej: „zadania zlecone”), tj. zadań dotyczących: spraw obywatelskich¹ oraz przyznawania i wypłaty świadczeń wychowawczego i z funduszu alimentacyjnego.

Zadania w Gminie Sztutowo (dalej: „Gmina”) dotyczące spraw obywatelskich realizował Urząd, a zadania wynikające z ustaw o pomocy państwa w wychowaniu dzieci² i o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³ – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztutowie (dalej: „GOPS”), będący samorządową jednostką budżetową Gminy.

Zakres kontroli obejmował działania związane z planowaniem dotacji z budżetu państwa na wykonanie zadań zleconych oraz realizację dotowanych zadań, w tym m.in.:

- przekazywanie Wojewodzie Pomorskiemu wymaganych informacji o kwotach dotacji niezbędnych do sfinansowania zadań zleconych;
- wykorzystanie dotacji oraz realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich i efekty uzyskane w wyniku ich wykonania;
- ewidencjonowanie wydatków z dotacji na wykonanie ww. zadań;
- rozliczenie dotacji oraz sporządzenie w Urzędzie kwartalnych sprawozdań budżetowych Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2016 r.

W 2016 r. Gmina otrzymała dotacje: na realizację zadań w zakresie spraw obywatelskich w kwocie 56,7 tys. zł, na świadczenia wychowawcze i ich obsługę w kwocie 1.809,5 tys. zł i na realizację zadań w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego i ich obsługę – w kwocie 169,8 tys. zł.

¹ Wynikające z ustaw:

- z dnia 28 listopada 2014 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2064);
- z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2016 r. poz. 391, ze zm.);
- z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2016 r. poz. 722, ze zm.).

² Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. poz. 195, ze zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 169, ze zm.).

III. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁴ działalność kontrolowanej jednostki w 2016 r.⁵ w zbadanym zakresie.

Pozytywną ocenę uzasadnia przede wszystkim:

- przekazanie do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku (dalej: „PUW”) wymaganych informacji o kwotach niezbędnych do sfinansowania zadań zleconych w objętych kontrolą rozdziałach klasyfikacji budżetowej;
- terminowe przekazywanie GOPS środków otrzymanych z dotacji na przyznanie i wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczeń wychowawczych;
- wykorzystanie badanej dotacji (rozdział 75011) zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowa realizacja zadań, w tym uzyskane efekty;
- prawidłowe sporządzenie sprawozdań budżetowych Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2016 r.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- przekazania na rachunek budżetu Wojewody Pomorskiego ze środków własnych Gminy kwoty 8,2 tys. zł, tytułem zwrotu niewykorzystanych przez GOPS środków dotacji otrzymanych na wypłatę świadczeń wychowawczych, pomimo nieotrzymania z podległej jednostki zwrotu tych środków;
- niewnioskowania do Wojewody Pomorskiego o zwiększenie kwoty dotacji na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich, pomimo przyznania Gminie w badanym roku dotacji, w wysokości niezapewniającej sfinansowania wszystkich wydatków Urzędu niezbędnych do wykonania tych zadań, i nie miały wpływu na ocenę ogólną skontrolowanej działalności.

IV. Wyniki kontroli

1. Planowanie dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

Opis stanu
faktycznego

Gmina oszacowała wielkość niezbędnych w 2016 r. środków finansowych do realizacji objętych kontrolą poniższych zadań zleconych z zakresu administracji rządowej:

- w rozdziale 75011 „Urzędy wojewódzkie” dla zadań z zakresu spraw obywatelskich, na podstawie przewidywanego wykonania wydatków w 2015 r. finansowanych z dotacji celowej z budżetu państwa i środkami własnymi Gminy, ponieważ kwota dotacji była niewystarczająca;
- w rozdziale 85211 „Świadczenie wychowawcze” dla zadania GOPS dotyczącego przyznawania i wypłaty świadczenia wychowawczego, na podstawie szacunkowej liczby 644 dzieci objętych opieką;
- w rozdziale 85212 „Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego” dla zadania GOPS dotyczącego przyznawania i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, na podstawie dotychczas

⁴ Najwyższa Izba Kontroli, w kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, negatywna lub opisowa.

⁵ Analizą objęto również działania wcześniejsze i późniejsze dotyczące ustawy budżetowej na rok 2016 z dnia 25 lutego 2016 r. (Dz. U. poz. 278, ze zm.). W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2013-2015, okres kontroli objął również te lata.

wydanych decyzji o przyznaniu świadczenia oraz przewidywanej liczby wniosków, które mogły wpłynąć w danym miesiącu.

(dowód: akta kontroli str. 27-38, 491-503)

Urząd przekazał Wojewodzie Pomorskiemu w dniach 7 października 2015 r. i 5 lutego 2016 r. – w terminach określonych w pismach PUW⁶ – informacje o wielkości środków niezbędnych w 2016 r. do sfinansowania realizacji zadań zleconych w rozdziale 85212 (odpowiednio – 1.240,0 tys. zł i – 1.358,0 tys. zł).

Wojewoda Pomorski nie wymagał przekazania przez Gminę informacji o środkach niezbędnych w 2016 r. do sfinansowania realizacji zadań w rozdziale 75011.

(dowód: akta kontroli str. 27-33)

Na podstawie otrzymanych z PUW pism (trzech w 2015 r.⁷ i dwóch w 2016 r.⁸), Urząd przekazywał do Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców PUW, co miesiąc w terminach określonych w tych pismach, dane o wykonanych w 2016 r. zadaniach z zakresu spraw obywatelskich, dotyczące zameldowania, wymeldowania i zgłoszenia wyjazdu dokonanego tylko w Rejestrze Zamieszkania Cudzoziemców, decyzji wydanych w sprawach meldunkowych, udostępnionych informacji osobowo-adresowych i wydanych zaświadczeń z Rejestru Mieszkańców, Rejestru Dowodów Osobistych i Rejestru Zamieszkania Cudzoziemców, wydanych decyzji w sprawie udostępniania danych (odmowa, umorzenie) oraz sporządzonych aktów stanu cywilnego i czynności materialno-technicznych z zakresu rejestracji stanu cywilnego nieskutkujących sporządzeniem aktu stanu cywilnego, wydanych odpisów aktów stanu cywilnego, wydanych zaświadczeń, zezwoleń i przyjętych oświadczeń, usuniętych niezgodności, wydanych decyzji w sprawie imion i nazwisk.

Powyższe dane były niezbędne, jak wynikało z treści ww. pism, do wyliczenia kwoty dotacji na realizację spraw obywatelskich.

Skarbnik Gminy wyjaśniła, że nie jest jej znany sposób naliczania przez PUW na podstawie przekazanych danych kwot dotacji na zadania z zakresu spraw obywatelskich.

(dowód: akta kontroli str. 265-387, 517-520)

Gmina otrzymała od Wojewody Pomorskiego w dniu 22 października 2015 r., (termin określony w art. 143 ust. 1 ustawy o finansach publicznych⁹) informację o przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na 2016 r. kwotach dotacji celowych m.in. na realizację zadań zleconych¹⁰, a 24 marca 2016 r.¹¹, tj. w terminie wynikającym z art. 148 pkt 1 ww. ustawy – informację o kwotach tych dotacji określonych w ustawie budżetowej na rok 2016¹². W informacji z 24 marca 2016 r. ujęto dotacje w rozdziale 75011 w kwocie 56,7 tys. zł oraz w rozdziale 85212 w kwocie 950,0 tys. zł.

Informacje o wysokości przyznanych dotacji w rozdziale 85295, z przeznaczeniem na wdrożenie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci¹³, Gmina otrzymała w dniach 23 lutego 2016 r. (26,1 tys. zł) i 4 kwietnia

⁶ Pisma: Nr PS-II.3110.4.2015.DL z 2 października 2015 r. i Nr PS-II.3110.4.2016.JC z 1 lutego 2016 r.

⁷ Pisma: nr SO-II.6234.128.2015.MG z 14 września 2015 r., nr SO-III.621.35.2015.PK z 21.09.2015 r. i nr SO-II.6234.170.2015.AW z 2 grudnia 2015 r.

⁸ Pisma: nr SO-II.6234.1.2016.AW z 4 stycznia 2016 r. i nr SO-III.621.7.2016.PK z 2 lutego 2016 r.

⁹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.).

¹⁰ Pismo Nr FB-I.3110.1.9.2015.EP.

¹¹ Pismo Nr FB-I.3111.53.2016.MSz z 24 marca 2016 r.

¹² Ustawa budżetowa na rok 2016 z dnia 25 lutego 2016 r. (Dz. U. poz. 278, ze zm.).

¹³ Pisma: Nr FB-I.3111.1.4.2016.MSz i Nr FB-I.3111.5.2016.MSz.

2016 r.¹⁴ (1.300 tys. zł), tj. po złożeniu przez GOPS do PUW zapotrzebowania na środki¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 45-47, 62-64)

Zapotrzebowania na środki na wypłatę świadczeń wychowawczych (rozdział 85211) oraz świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego (rozdział 85212) były składane przez GOPS do PUW co miesiąc.

(dowód: akta kontroli str. 27-38, 491-503)

2. Realizacja dotowanych zadań

Opis stanu
faktycznego

W 2016 r. Gmina otrzymała dotacje na realizację zadań zleconych z zakresu spraw obywatelskich, zadań dotyczących przyznawania i wypłaty świadczenia wychowawczego oraz przyznawania i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego w kwocie ogółem 3.128,2 tys. zł, z tego:

- w rozdziale 75011 – 56,7 tys. zł;
- w rozdziale 85211 (do 31.05.2016 r.¹⁶ w rozdziale 85295 „Pozostała działalność”) – 1.809,5 tys. zł;
- w rozdziale 85212 (na wszystkie zadania w tym rozdziale) – 1.262,0 tys. zł

Otrzymane środki wykorzystano w wysokości 3.109,5 tys. zł (w 99,4%). Niewykorzystana kwota dotacji w rozdziale 85212 (10,5 tys. zł) nie dotyczyła świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W zakresie wykorzystania i rozliczania dotacji z budżetu państwa badaniem objęto wydatki w rozdziale 75011¹⁷, a w rozdziałach 85211¹⁸ i 85212¹⁹ tylko w zakresie rozliczania.

(dowód: akta kontroli str. 39-44, 174-178, 504-507)

Wysokość dotacji w rozdziale 85211, przyznana przez Wojewodę Pomorskiego, zapewniła pełną realizację zadań. Ze środków własnych wypłacono nagrodę dla pracownika prowadzącego sprawy świadczeń wychowawczych (1,3 tys. zł), natomiast w rozdziałach 75011 i 85212 (w zakresie funduszu alimentacyjnego) Gmina dofinansowała realizację zadań środkami własnymi w kwocie odpowiednio: 26,0 tys. zł i 22,9 tys. zł. Było to spowodowane przyznaniem dotacji w tych rozdziałach w kwotach, które nie pokrywały części wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi, pracowników Urzędu i GOPS realizujących zadania zlecone oraz części wydatków rzeczowych.

Dofinansowaniem zadania realizowanego w Urzędzie w zakresie spraw obywatelskich objęto część wynagrodzenia pracownika wraz z pochodnymi oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne (ogółem 18,6 tys. zł) tego pracownika, a także inne wydatki (ogółem 7,4 tys. zł) dotyczące m.in. zakupu usług w zakresie wsparcia technicznego oprogramowania systemu informatycznego ewidencji ludności

¹⁴ Z przeznaczeniem na świadczenia wychowawcze wraz z 2% kosztami obsługi.

¹⁵ Pisma: GOPS.3037.13.2016 z 18 lutego 2016 r., GOPS.3037.17.2016 z 15 marca 2016 r.

¹⁶ Zawiadomieniem nr FB-I.3111.125.2016.MSz z 01.06.2016 r., w związku z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. poz. 524), Wojewoda Pomorski dokonał zmiany w planie dotacji na rok 2016 zmniejszając Gminie o kwotę 696,7 tys. zł w rozdziale 85295 § 2010 i zwiększając o tę samą kwotę w rozdziale 85211 § 2060 dotację na realizację zadań określonych w ustawie o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

¹⁷ Na zadania z zakresu spraw obywatelskich.

¹⁸ Na zadanie z zakresu wsparcia rodzin w ramach Programu Rodzina 500+.

¹⁹ Na zadanie dotyczące przyznawania i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego i działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

(3,0 tys. zł), zakupu energii (1,0 tys. zł), zakupu materiałów biurowych (1,0 tys. zł) i szkolenia pracownika (1,0 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 39, 504-511, 530-531)

Skarbnik Gminy wyjaśniła, że monitoring wykorzystania środków dotacji w rozdziale 75011 prowadzony był na bieżąco, dodatkowo uzupełniany w okresach sprawozdawczych analizą otrzymanej dotacji w stosunku do wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.

Urząd nie informował w 2016 r. Wojewody Pomorskiego o przyznaniu niewystarczającej kwoty dotacji na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich.

Wyjaśniła ponadto, że rozliczając dotację na ww. zadania, Gmina nie dysponowała żadnymi wytycznymi z Ministerstwa Finansów/Wojewody Pomorskiego, stosowała obowiązujące przepisy.

(dowód: akta kontroli str. 517-520, 530-531)

Gmina otrzymywała środki dotacji w następujących terminach i kwotach:

- w rozdziale 75011: co miesiąc, od stycznia do grudnia od 4,4 tys. zł do 5,6 tys. zł (ogółem 56,7 tys. zł);
 - w rozdziale 85211: co miesiąc, od kwietnia do grudnia od 140,0 tys. zł do 242,0 tys. zł, w miesiącu lutym – 26,1 tys. zł (ogółem 1.809,5 tys. zł)
 - w rozdziale 85212: co miesiąc, od stycznia do grudnia od 92,0 tys. zł do 140,0 tys. zł (ogółem 1.262,0 tys. zł),
- co umożliwiało terminowe wykonanie zadań.

(dowód: akta kontroli str. 41-43, 504-511)

W Urzędzie nie sporządzano harmonogramów przekazywania w 2016 r. środków dotacji do GOPS. W rozdziałach 85211 i 85212 środki przekazywane były niezwłocznie po ich otrzymaniu, tj. w terminie od 1 do 6 dni od ich wpływu na rachunek budżetu Gminy.

GOPS nie występował do Urzędu o dodatkowe środki ani też nie monitował o przyspieszenie ich przekazywania.

(dowód: akta kontroli str. 42-43, 504-507)

W trakcie 2016 r. Wójt Gminy nie występował do Wojewody Pomorskiego o zwiększenie kwot dotacji w rozdziale 75011, natomiast o zwiększenie kwot dotacji w rozdziałach 85211 i 85212 występował bezpośrednio GOPS.

(dowód: akta kontroli str. 504-511)

W analizowanym okresie nie wystąpiły przypadki:

- dochodzenia przez Gminę w postępowaniu sądowym dotacji w rozdziałach, w których przyznano środki w wysokości niższej niż niezbędna na realizację zadań, ponieważ, jak wyjaśnił Wójt Gminy, wynik postępowania jest nie do przewidzenia, a koszty postępowania mogłyby przewyższyć ewentualne efekty;
- niewykorzystania przez Gminę środków dotacji z powodu późnego ich otrzymania od Wojewody Pomorskiego.

(dowód: akta kontroli str. 504-511, 530-531)

Wykorzystanie i rozliczenie udzielonych Gminie dotacji zbadano na podstawie wydatków poniesionych na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich wykonywanych na podstawie ustaw: Prawo o aktach stanu cywilnego i ewidencji ludności oraz. o dowodach osobistych finansowanych z dotacji budżetu państwa w rozdziale 75011.

Otrzymaną dotację w rozdziale 75011 w kwocie 56,7 tys. zł wykorzystano w całości na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich.

Środkami dotacji sfinansowano część wynagrodzenia wraz z pochodnymi, pracownika Urzędu wykonującego ww. zadanie (45,3 tys. zł) oraz wydatki rzeczowe dotyczące tego zadania (11,4 tys. zł), w tym: nadzór autorski nad eksploatacją oprogramowania systemu ADAS do obsługi modułu „Mieszkańcy ewidencja ludności”, wsparcia technicznego oprogramowania dotyczącego spraw obywatelskich i konserwacji oprogramowania (7,0 tys. zł), a także przesyłki pocztowe (1,4 tys. zł) oraz zakup materiałów biurowych i wyposażenia na potrzeby urzędu stanu cywilnego (3,0 tys. zł).

Faktury dotyczące ww. wydatków sprawdzano m.in. pod względem formalnym, merytorycznym, rachunkowym i legalności.

(dowód: akta kontroli str. 39, 161-173, 179-184, 220-221, 539-556)

Pracownik Urzędu zatrudniony na stanowisku kierownika Urzędu Stanu Cywilnego realizował, zgodnie z zakresem czynności²⁰, zadania z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych oraz aktów stanu cywilnego. W ramach realizacji tych zadań w 2016 r. m.in.: sporządzono 67 aktów stanu cywilnego (10 urodzeń, 35 małżeństw, 22 zgony), wydano 436 odpisów aktu stanu cywilnego (391 skróconych, 27 pełnych, 18 wielojęzycznych), wydano 53 zaświadczeń i decyzji administracyjnych, zrealizowano zadania dotyczące spraw meldunkowych (56 zameldowań, 32 wymeldowania, 19 przemeldowań, 76 zameldowań na pobyt czasowy), udostępniano dane z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców oraz z rejestru dowodów osobistych (122), wydano 440 dowodów osobistych, przyjęto 22 zgłoszenia utraty dowodu osobistego, unieważniono 79 dowodów osobistych (z powodu: zgonu – 32, zmiany danych – 25, zniszczenia – 11, zmiany wizerunku twarzy – 8, innych przyczyn – 3).

(dowód: akta kontroli str. 23-26, 388-389, 534-538)

Wydatki w rozdziale 75011 poniesione ze środków dotacji na zadania z zakresu spraw obywatelskich, zostały prawidłowo zaksięgowane na koncie 130 (po stronie Ma), a koszty na kontach zespołu „4”²¹ (po stronie Wn), tj. zgodnie z postanowieniami obowiązującego w Urzędzie zakładowego planu kont i w paragrafach klasyfikacji budżetowej: 4010, 4110, 4120, 4210, 4300, zgodnych z załącznikiem nr 4 „Klasyfikacja paragrafów wydatków i środków” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych²².

(dowód: akta kontroli str. 214-215, 222-264)

Na podstawie 15 losowo wybranych postępowań w sprawie wydawania przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego odpisów skróconych aktów stanu cywilnego (3,8% wydanych skróconych odpisów w 2016 r.) ustalono, że:

- zawierały one wszystkie dane wymagane art. 48 ust. 1 i 2 lub ust. 3 lub ust. 4 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego;
- wydano je osobie/podmiotowi wymienionym w art. 45 ww. ustawy;
- podpisane przez Kierownika USC odpisy sporządzono w dniu złożenia wniosku, najpóźniej w terminie do 5 dni od jego złożenia;
- wydanie odpisu odnotowano każdorazowo w bazie Usług Stanu Cywilnego, prowadzonej w systemie ŹRÓDŁO.

(dowód: akta kontroli str. 393-399, 420-425)

²⁰ Z dnia 10 stycznia 2014 r.

²¹ 401 – Zużycie materiałów i energii, 402 – Usługi obce, 404 – Wynagrodzenia, 405 – Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia.

²² Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.

Na podstawie 15 losowo wybranych postępowań o wydanie dowodu osobistego, pod kątem ich zgodności z wybranymi przepisami ustawy o dowodach osobistych oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych²³ (3,4% ogółu wydanych dowodów osobistych w 2016 r.) ustalono, że:

- wnioski zostały złożone na formularzu, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do ww. rozporządzenia;
 - wnioski zawierały wszystkie elementy wymienione w art. 28 ustawy o dowodach osobistych;
 - do wniosków dołączono fotografie wymagane art. 29 ust. 1 ww. ustawy;
 - na wnioskach odnotowano w formie adnotacji sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego (rejestr PESEL lub dotychczasowy dowód osobisty);
 - odbiór dowodu osobistego potwierdzono na formularzu, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do ww. rozporządzenia, który zawierał wszystkie elementy wymienione w art. 31 ust. 2 ww. ustawy;
 - wydanie dowodu osobistego nastąpiło w terminie określonym w art. 24 ust. 4 ww. ustawy;
- datę wydania i datę odbioru dowodu osobistego wpisano do Rejestru Dowodów Osobistych, prowadzonego w systemie ŹRÓDŁO, które były zgodne z datami odnotowanymi w aktach sprawy.

(dowód: akta kontroli str. 400-419)

Na podstawie 15 losowo wybranych spraw dotyczących zameldowania na pobyt stały (26,8% zameldowań na pobyt stały w 2016 r.), pod kątem ich zgodności z wybranymi przepisami ustawy o ewidencji ludności przepisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 września 2011 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego²⁴, ustalono, że:

- zgłoszenia na pobyt stały zostały złożone na formularzu, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do ww. rozporządzenia;
- w formularzu zgłoszenia pobytu stałego zamieszczono wszystkie elementy wymienione w art. 30 ustawy o ewidencji;
- formularz zgłoszenia pobytu stałego wypełniono w sposób zgodny z § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia;
- zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt stały było zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 11 do ww. rozporządzenia;
- w zaświadczeniu o zameldowaniu na pobyt stały zamieszczono wszystkie dane wymienione w art. 32 ust. 3 ww. ustawy;
- adres zameldowania wpisano do rejestru PESEL, prowadzonego w systemie ŹRÓDŁO i dane te były zgodne z danymi zamieszczonymi w formularzu zgłoszenia pobytu stałego.

(dowód: akta kontroli str. 390-392, 432-437)

Badanie poprawności przenoszenia danych z ewidencji (bazy Usług Stanu Cywilnego prowadzonej w systemie ŹRÓDŁO) do miesięcznych informacji statystycznych dotyczących aktów stanu cywilnego oraz danych z ewidencji ludności i dowodów osobistych do miesięcznych informacji z tego zakresu i przekazanych do

²³ Dz. U. poz.212.

²⁴ Dz. U. z 2015 r. poz. 1852.

Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców PUW nie wykazało nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 438-478)

Gmina otrzymała od GOPS pisemne rozliczenie wykorzystania dotacji na zadanie zlecone²⁵, w którym ujęto w rozdziale 85211 kwotę 8,2 tys. zł należną do zwrotu na rachunek PUW, natomiast nie otrzymała od GOPS deklarowanych do zwrotu środków. W dniu 29 grudnia 2016 r. Gmina dokonała wydatku, przekazując na rachunek PUW kwotę 8,2 tys. zł, stanowiącą równowartość niezwróconej przez GOPS na rachunek Gminy kwoty dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 41, 44, 512-514)

Urząd otrzymywał z GOPS miesięczne sprawozdania Rb-28S oraz kwartalne sprawozdania Rb-50, które były poddawane analizie na bieżąco, natomiast nie wpływały sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonania w 2016 r. zadań określonych w ustawie o pomocy państwa w wychowaniu dzieci i ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli str. 521-529)

Gmina nie analizowała rezultatów wynikających z realizacji zadań finansowanych dotacjami z budżetu państwa w rozdziale 75011 z zakresu spraw obywatelskich, ponieważ zdaniem Wójta Gminy, w wyniku takiej analizy nie zmniejszyłaby się liczba etatów dla realizacji tych zadań, a tym samym nie nastąpiłoby ograniczenie wydatków, natomiast zwiększenie zadań w tym zakresie, nie spowodowałoby zwiększenia wysokości dotacji.

Ze środków dotacji zaplanowanej na 2016 r. na realizację spraw obywatelskich nie były finansowane zadania z 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 521-531)

Wskazując na rezultaty i efekty rzeczowe uzyskane w wyniku otrzymanej w 2016 r. dotacji celowej w rozdziale 75011 związanych z zadaniami z zakresu spraw obywatelskich wynikających z ustaw – Prawo o aktach stanu cywilnego, o dowodach osobistych i ewidencji ludności, Kierownik USC porównała liczbę wykonanych zadań w 2016 r. do roku poprzedniego, wskazując m.in. na zwiększenie liczby niektórych czynności (zwiększenie liczby sporządzonych aktów stanu cywilnego o 4,7%, zwiększenie liczby przeniesień oraz weryfikacji zmian danych z systemu ŹRÓDŁO do Rejestru Mieszkańców – o 21,3%, zwiększenie liczby wydanych dowodów osobistych o 13,7%).

Szczegółowe dane dotyczące uzyskanych rezultatów i efektów rzeczowych w tym zakresie opisano w pkt 2.2 wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 534-538)

Sprawozdania budżetowe Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2016 r. zostały sporządzone w Urzędzie dla analizowanego rozdziału klasyfikacji budżetowej (75011) prawidłowo, gdyż wykazane w kolumnie „Wykonanie” tych sprawozdań w ww. rozdziałach:

- kwoty otrzymanych dotacji,
- kwoty wydatków zrealizowanych przez Urząd,

były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej w tej jednostce (zgodnie z wymogiem § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia

²⁵ W dniu 28 grudnia 2016 r.

16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁶ oraz § 19 ust. 3 pkt 2 i ust. 4 pkt 2 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia).

Wykazane w kolumnie „Plan po zmianach” ww. sprawozdań kwoty dochodów z tytułu przyznanych z budżetu państwa dotacji oraz planowane wydatki Urzędu na zadania zlecone – finansowane z dotacji (rozdział 75011), były zgodne z planem finansowym (zgodnie z wymogiem § 19 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia).

(dowód: akta kontroli str. 211-219)

W 2016 r. Wojewoda Pomorski przeprowadził kontrolę w Urzędzie w zakresie realizacji przez USC zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, polegających na rejestrowaniu zdarzeń z zakresu stanu cywilnego w formie aktów urodzeń, małżeństw i zgonów oraz na wydawaniu decyzji administracyjnych o zmianie imion i nazwisk. Kontrolowana działalność została oceniona pozytywnie²⁷.

(dowód: akta kontroli str. 532-538)

Do Urzędu nie wpłynęły w 2016 r. skargi dotyczące realizacji zadań z zakresu spraw obywatelskich.

(dowód: akta kontroli str. 532-538)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pomimo niezwrócenia do końca 2016 roku przez GOPS niewykorzystanych na świadczenia wychowawcze środków dotacji w kwocie 8,2 tys. zł, wykazanych w otrzymanym z tej jednostki pisemnym rozliczeniu dotacji, jako należne do zwrotu do budżetu państwa, Urząd przekazał²⁸ do PUW ze środków własnych równowartość tej kwoty, jako zwrot dotacji.

Skarbnik Gminy sprawująca, w myśl § 6 ust. 3 regulaminu organizacyjnego Urzędu nadzór nad działalnością finansową podległych jednostek organizacyjnych wyjaśniła, że przekazanie do PUW środków nastąpiło na podstawie otrzymanego z GOPS rozliczenia dotacji. Zwrócone do budżetu państwa środki pochodziły z budżetu Gminy i były przeznaczone na zadania własne. Wyjaśniła również, że nie egzekwowała od GOPS należnych środków, ponieważ liczyła, że zostaną one przekazane do końca roku, tak, jak odbywało się to w latach poprzednich.

W ocenie NIK, powyższe działanie nie usprawiedliwia sfinansowania ze środków własnych Gminy zwrotu do budżetu państwa dotacji. Zgodnie bowiem z art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlegają dotacje w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego. Całość otrzymanej w 2016 r. przez Gminę dotacji w rozdziale 85211 (1.809,5 tys. zł) zostało przekazane do GOPS, a jednostka ta nie dokonała w badanym roku, na rachunek bankowy budżetu Gminy, zwrotu środków ww. dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 5-10, 39, 41, 44, 504-520, 530-531, 558)

2. Gmina nie wniosowała w 2016 r. do Wojewody Pomorskiego o zwiększenie kwoty środków z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich, z uwagi na przyznanie Gminie w badanym roku dotacji w wysokości niezapewniającej sfinansowanie wszystkich wydatków Urzędu niezbędnych do wykonania zadań zleconych, pomimo że zgodnie z dyspozycją art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek

²⁶ Dz. U. z 2016 r. poz.1015, ze zm.

²⁷ Wystąpienie pokontrolne Nr SO-II.431.29.2016.MJ z 7 lutego 2017 r.

²⁸ W dniu 29 grudnia 2016 r.

samorządu terytorialnego²⁹, wykonująca zadania zlecone jednostka samorządu terytorialnego ma otrzymywać z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań.

Skarbnik Gminy, jak wyjaśniła, monitorowała wykorzystanie środków dotacji w rozdziale 75011 na bieżąco i dodatkowo uzupełniała w okresach sprawozdawczych analizą otrzymanej dotacji w stosunku do wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, co zdaniem NIK, pozwalało określać skalę niedofinansowania i uprawniało do ubiegania się o zwiększenie kwoty dotacji.

Wójt Gminy wyjaśnił, że nie wnioskowano do Wojewody Pomorskiego o zwiększenie ww. dotacji, ponieważ Gmina nie ma wpływu na jej wysokość. Skarbnik Gminy wyjaśniła, że powodem niepoinformowania Wojewody Pomorskiego o niedofinansowaniu zadań było nieprzyznawanie dodatkowych środków dotacji w latach poprzednich.

(dowód: akta kontroli str. 504-511, 517-520, 530-531)

V. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁰, wnosi o:

- 1) zapewnienie w ramach nadzoru, wywiązywania się GOPS z obowiązku zwrotu otrzymanych środków dotacji na zadania zlecone, podlegających zwrotowi na rachunek budżetu Gminy w przypadku ich niewykorzystania;
- 2) kontynuowanie bieżącego monitoringu wykorzystania środków dotacji z budżetu państwa na realizację spraw obywatelskich, a w uzasadnionych przypadkach – wnioskowanie do Wojewody Pomorskiego o przyznanie Gminie dotacji w wysokości zapewniającej realizację tych zadań.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

²⁹ Dz. U. z 2016 r. poz. 198, ze zm.

³⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 21 marca 2017 r.

Kontroler

Andrzej Kaczyński
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Dyrektor

z up.

p.o. WICEDYREKTORA DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku

.....
Jawilia
Teresa Sawicka
podpis